

razloga (željo po spoštovanju in neogrožanju integritete sogovorca), ohranjajo kooperativno načelo in spodbujajo sodelovanje. *Vljudnost* je torej definirana kot *tipični primer konverzijske implikature*, kjer sogovorec predpostavlja (oz. mora predpostaviti), da je govorec (navidezno) kršil katero od maksim prav zato, da bi sledil kooperativnemu načelu.

Naj na tem mestu še malce poglobimo analizo primera (8''):

(8'') »Hej, stari, kje si bil pa prvo uro?«

Rekli smo, da se izjava (8'') prav tako kot izjava (8') nanaša na sogovorčevo odsotnost, vendar je oblikovana na način, ki zmanjšuje stopnjo ogrožanja njegove pozitivne in negativne integritete. Na tem mestu nas podrobneje zanima, na kakšen način je v gornjem primeru implicirana *vljudnost* oz. zmanjšana stopnja ogrožanja sogovorčeve integritete. Oglejmo si izjavo z vidika maksime količine, ki pravi, naj prispevek ne bo informativnejši, kot je to potrebno. Za izjavo (8'') lahko rečemo, da je izrečena v situaciji, v kateri sogovorec nedvoumno ve, da je nagovorjen. V nasprotnem primeru, ko bi sogovorca morali še pritegniti v pogovor, bi namreč morala biti uporabljena strategija identificiranja, kot sta npr. osebno ime (»Pepi!«) ali kazalni zaimsek (»hej, ti!«). Zato bi lahko rekli, da primer (8'') z naslavljanjem vključuje v pogovor že prisotnega sogovorca, kar je na prvi pogled pravzaprav povsem nepotrebno. V tem smislu bi šlo za kršitev maksime količine oz. maksimalno racionalne in učinkovite jezikovne rabe. Vendar pa uporabljena oblika naslavljanja (»Hej, stari«) pravzaprav sploh ne označuje osebne identitete naslovljenca. »Stari« je oznaka, s katero izpostavimo družbeno intimnost, pripadnost isti družbeni skupini in torej opredeljuje družbeni status nagovorjenca. Zato ne gre za kršitev, temveč upoštevanje (izrabo) maksime kvantitete. Razlog, zaradi katerega je izjava »predolga«, ima svoj namen oz. svoj pomen. Naslavljanje je izrabljeno za izražanje/krepitev solidarnosti oz. neogrožanja, ki naj bi veljalo med člani iste družbene skupine. Izrabljeno je za omilitev, za vnaprejšnje odrekanje morebitnemu ogrožanju, ki bi ga utegnil sprožiti drugi del izjave (neposredno vprašanje o vzroku odsotnosti). Pomeni impliciten napotek sogovorniku – *čepprav te sprašujemo po vzroku tvoje odsotnosti, ki bi bila v primeru neupravičenosti nedopustna za naše kolegialne odnose, se ne čuti ogroženega, ker smo prepričani, da si imel dobre razloge, in verjamemo, da nas ne bi brez razloga pustil na cedilu*. Gre torej za jezikovno strategijo, ki na implicitnem nivoju izraža spoštovanje in neogrožanje sogovorčeve integritete. Izjava (8''):

(8'') »Hej, stari, kje si bil pa prvo uro?«